

ADEVĂRUL

CARE SANTOS

ADEVĂRUL

Traducere din spaniolă
de Camelia Dinică

Redactor: Iustina Croitoru
Coperta: Angela Rotaru
Tehnoredactor: Manuela Măxineanu
Corector: Alina Dincă
DTP: Radu Dobreci, Veronica Dinu

Tipărit la Livco Design

Care Santos
Verdad
Copyright © 2017 by Care Santos
All rights reserved

© HUMANITAS, 2020, pentru prezenta versiune românească

Santos, Care
Adevărul / Care Santos; trad. din spaniolă de Camelia Dinică. –
București: Humanitas, 2020
ISBN 978-973-50-6867-7
I. Dinică, Camelia (trad.)
821.134.2

EDITURA HUMANITAS
Piața Presei Libere 1, 013701 București, România
tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51
www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro
Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro
Comenzi telefonice: 0723 684 194

*Întotdeauna mi-a plăcut deșertul. Te instalezi pe-o
dună de nisip. Nu zărești nimic. N-auzi nimic. Cu
toate astea, în liniște, ceva palpită...*

Micul prinț, *Antoine de Saint-Exupéry*¹

1. Traducere de Marieva Ionescu, Editura Humanitas, București, 2017, p.78 (n. tr.).

Potrivit statisticilor, majoritatea minorilor care au fost condamnați să petreacă o parte din viață într-un centru penitenciar nu mai comit niciodată vreo infracțiune. Psihologii, responsabilii cu sistemul și politicienii consideră acest lucru un mare succes și-l atribuie modului lor minunat de a acționa.

Dintre toți băieții și fetele care au stat vreodată în închisoare, doar 25,2 la sută comit din nou infracțiuni. Băieții și fetele care consumă droguri, care au tulburări de sănătate mintală sau care au o familie dezorganizată sunt mai predispuși să recidiveze decât cei care nu se droghează, au mintea limpede și un tată și o mamă normali, preocupați de ceea ce ar trebui să-i preocupe pe părinți în general. Pe scurt, dacă ești un amărât de care nu-i pasă nimănui, riscul să devii un proscris al societății și să ajungi din nou la închisoare e mai mare.

Mă rog, asta spun statisticile.

Mai sunt și alți „factori de risc“ care pot conduce la recidivă:

1. Nu ai un domiciliu stabil.
2. Nu locuiești cu familia.
3. Nu mergi la școală.
4. Nu ai un loc de muncă.
5. Ții legătura cu prietenii delincvenți.
6. Ai probleme sentimentale sau nu ai relații afective satisfăcătoare.

Statisticile nu spun nimic cu privire la ceea ce crede lumea despre tine când ieși din închisoare, astfel încât o să pun cifrele de la mine (dar vă asigur că vor fi la fel de reale precum cele anterioare). Când ieși din închisoare (indiferent ce ai fi făcut, chiar dacă nu ai făcut nimic), lumea crede că:

a. *„Ești un infractor și în maximum două zile o să comiți din nou ceva oribil (68,5 la sută dintre oameni).“*

b. *„Ești un ticălos care mai bine ar muri decât să se afle în altă parte (15,3 la sută).“*

c. *„Nu știi cine ești și nici nu mă interesează, nu știi ce-ai făcut și de ce, dar n-am de gând să am încredere în tine sub nicio formă (16,2 la sută).“*

Cel mai bine este să nu-i iei în seamă, dacă ei te ignoră. Cu toate că, dacă ignori pe toată lumea, cel mai probabil, mai devreme sau mai târziu, vei ajunge să te ignori și pe tine însuși.

Așa încât, după statistici și după aproape toți cei care mă cunosc (incluzându-i pe foștii mei profesori, familia mea și toți clienții din barul mătușii mele), eu sunt un potențial criminal. Un tip nebun sau periculos ori dezechilibrat, varză sau pur și simplu ciudat, care în orice moment poate să facă ceva oribil.

Nici unul dintre ei nu m-a întrebat ce s-a întâmplat de fapt. Nimeni n-a fost curios să afle versiunea mea. Nimeni nu a rostit vreodată cuvântul „nevinovat“, cu

toate că eu asta sunt. Am fost întotdeauna, din ziua în care m-au arestat și până când am fost eliberat. Sunt atât de ocupați să mă judece, încât n-au timp să mă cunoască. Și nici să afle adevărul.

Nu contează. Întotdeauna am fost o raritate a statisticilor. O ciudățenie care se resemnează cu ceea ce este. Ori poate sunt doar un tip ghinionist. Cineva care se trezește în fiecare zi și face un pas greșit.

I O VIAȚĂ NOUĂ

Libertate

Éric González Pascual!
Nu știu ce-am simțit când gardianul mi-a rostit numele. A fost ciudat. M-am uitat la ceasul din sala comună. Era patru și jumătate după-amiaza. Primul lucru la care m-am gândit a fost Xenia. Îmi spusese că mă va aștepta afară. Eram foarte nerăbdător s-o văd. Și, mai ales, voiam s-o văd într-un loc care să nu fie sala de vizite din închisoare ori sala în care s-a desfășurat procesul de revizuire a cazului meu.

Xenia a depus mărturie, la fel și mătușa Carmen, și vărul meu, Marcelo, ba chiar și Elena, bibliotecara. Judecătorul a hotărât „în lumina noilor probe prezentate” că sunt nevinovat. Nevinovat. Un adjectiv pe care, începând de acum, ar trebui să învăț să-l folosesc ca pe un aparat nou, multifuncțional, dar ale cărui instrucțiuni s-au pierdut. M-au scutit numai de trei luni din condamnare. E bine și-atât decât deloc. Cel puțin la închisoare am putut să învăț. Am terminat primul clasa a unsprezecea, un adevărat record într-un astfel de loc. Gardianul mi-a rostit numele, iar Laura, tutorele meu, s-a ridicat și m-a îmbrățișat.

— Te simți bine? m-a întrebat. Ești pregătit?

Am zâmbit. Cuvintele n-au fost niciodată punctul meu forte.

— Ai la tine lista pe care am făcut-o împreună?

I-am arătat spre buzunarul de la blugi. Acolo aveam lista, pe o foaie de hârtie îndoită frumos. Primele lucruri pe care voiam să le fac la întoarcerea în lumea celor buni.

— Și banii? a coborât tonul Laura, ca să fie discretă. Laura este o persoană uimitoare.

— Aici, am spus, și am arătat spre celălalt buzunar.

— Să nu-i pierzi.

— O să ți-i dau înapoi, am rostit eu, tot în șoaptă.

— Sigur, dragule, a spus ea și mi-a cuprins fața în mâinile ei calde. Sună-mă dacă ai nevoie de ceva, bine?

— N-o să am nevoie, am răspuns eu foarte sigur de mine.

— Ei, pentru orice eventualitate.

Mi s-a părut că avea ochii umezi.

Lumea poate să ajungă să ți se pară un loc foarte ostil atunci când ai stat în închisoare de la paisprezece la optsprezece ani. Nu contează dacă ești eliberat într-o zi luminoasă de primăvară, când strălucește un soare impresionant și afară te așteaptă fata pe care o iubești mai mult decât orice pe lume. Toate animalele au nevoie de un timp de adaptare atunci când își schimbă mediul.

Mi-am luat rămas-bun de la Omar și de la colegii mei de cameră. Nu-mi erau prieteni, dar fuseseră colegi buni. Când ești nevoit să împarți cu trei tipi un spațiu de cincisprezece metri pătrați (cu tot cu toaletă și duș), care nu are decât o ușă de fier ce se închide pe dinafară, înveți să prețuiești regula de aur a conviețuirii, cea a respectului reciproc.

— Ai grijă de tine, frate. Bucură-te de viață și de apartamentul tău nou, mi-a spus Omar și m-a bătut ușor pe umăr. Într-o zi o să halim împreună niște pizza pe afară.

L-am îmbrățișat și eu. Omar era băiat bun. Jaf armat și vătămări corporale grave. Era cel mai tânăr dintr-o bandă de spărgători de apartamente. Niciunul dintre noi nu știa dacă aveam să ne mai vedem.

Pentru mine, Omar era cel mai aproape de noțiunea de prieten dintre toți cei din închisoare. Pe lângă Merche, bineînțeles. Merche era altceva. O fată frumoasă foc și deșteaptă, cu un viitor plin de necunoscute. De-aș fi putut face ceva pentru ea! Când a ieșit, mi-a dăruit mp3-ul ei. „Ca să te simți mai puțin singur“, mi-a spus și m-a sărutat pe obraz. N-avea pe nimeni afară. N-avea studii, nici bani, nici unde să se ducă. Singura ei avere era frumusețea.

Mi-am amintit de ea acum, când cel care ieșea eram eu. Merche nu s-a bucurat când au eliberat-o. Și mie mi-era frică.

Am străbătut pentru ultima dată coridorul zugrăvit în galben din modulul Garbí, în care fusesem repartizat. Spațiul în care locuisem în ultimii patru ani. Locul unde am împlinit optsprezece ani, unde am terminat primele două clase de liceu, unde am început ultimii ani de școală, unde i-am scris Xeniei scrisoarea aceea de dragoste interminabilă (presupunând că era cu adevărat o scrisoare). Un loc cu ferestre care nu sunt ferestre, pentru că nu se pot deschide, cu dormitoare comune, cu băi fără uși, cu camere video care te supraveghează din toate unghiurile. Mi-am luat rămas-bun (în sinea mea) de la televizor, de la mese, de la canapeaua jerpelită, de la sala cu telefon, de la scrâșnetul

Cuprins

I. O VIAȚĂ NOUĂ.....	11
Libertate	13
Xenia	19
Adio	23
Porumbei.....	26
Lista	28
Ben	30
Șaptezeci.....	32
Scara	34
Alungat	38
CV	43
Revenirea la viață	49
Anunț	52
Plete.....	54
Carmen	58
Dorayaki	63
Ángel	67
Pizza	71
Durere	74
Avertisment	75

II. VECHIUL CARTIER	79
Aviator	81
Roz	85
Micul dejun	88
Știre	92
Cutii	94
Troc	98
Yom Chi	101
Biblioteca	103
Cititor	108
Criminal	111
Marta	113
Cartea de identitate	115
Clan	117
Aranjament	120
Twitter	128
Deșert	133
Tata	135
Apeluri	138
Hugo	140
Sweety	149
Pariuri	152
III. STRĂLUCIRE	157
Alberto	159
Habitat	162
Sergentul	165
Rosa_solitara	168
Sam	172
Răzbunare	175
Deznodământ	178
Antrenament	182
Partida	184
Succes	192